

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 45/12

Λουξεμβούργο, 19 Απριλίου 2012

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-22/11
Finnair Oyj κατά Timy Lassooy

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Υ. Βοτ, ο αερομεταφορέας υποχρεούται να αποζημιώσει τους επιβάτες στους οποίους έχει αρνηθεί την επιβίβαση λόγω αναδιοργάνωσης της πτήσεώς τους κατόπιν απεργίας στο αεροδρόμιο πραγματοποιηθείσας δύο ημέρες προηγουμένως η οποία επηρέασε μια προηγούμενη πτήση

Μόνον η άρνηση επιβίβασης που δικαιολογείται από λόγους οι οποίοι συνδέονται με την ατομική κατάσταση των επιβατών μπορεί να απαλλάξει τον αερομεταφορέα από την υποχρέωση αυτή

Όταν ο αερομεταφορέας αρνείται την επιβίβαση σε επιβάτη παρά τη θέλησή του, υποχρεούται δυνάμει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να του παράσχει βοήθεια, καθώς και μια κατ' αποκοπήν αποζημίωση. Η άρνηση επιβίβασης ορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης ως η άρνηση να μεταφερθούν με μια πτήση επιβάτες, μολονότι εμφανίσθηκαν κανονικά προς επιβίβαση, εκτός εάν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να μην τους επιτραπεί η επιβίβαση, όπως λόγοι υγείας, ασφάλειας της πτήσεως ή αεροπορικής ασφάλειας, ή ελλείψεως επαρκών ταξιδιωτικών εγγράφων.

Κατόπιν απεργίας του προσωπικού του αεροδρομίου της Βαρκελώνης (Ισπανία) στις 28 Ιουλίου 2006, η τακτική πτήση Βαρκελώνη-Ελσίνκι της αεροπορικής εταιρίας Finnair των 11.40 ματαιώθηκε. Κατά συνέπεια, η Finnair αποφάσισε να αναδιοργανώσει τις πτήσεις της, ώστε οι επιβάτες της ματαιωθείσας πτήσεως να μην υποχρεωθούν να περιμένουν για υπερβολικά μεγάλο χρονικό διάστημα.

Έτσι, οι ως άνω επιβάτες προωθήθηκαν στο Ελσίνκι (Φινλανδία) με την πτήση της επομένης, 29 Ιουλίου 2006, των 11.40, καθώς και με ειδικά προς τούτο προγραμματισθείσα πτήση της ίδιας ημέρας των 21.40. Η αναδιοργάνωση αυτή είχε ως συνέπεια ότι ένα μέρος των επιβατών που είχαν αγοράσει εισιτήριο για την πτήση της 29ης Ιουλίου 2006 των 11.40 υποχρεώθηκε να περιμένει την 30ή Ιουλίου 2006 για ταξιδέψει στο Ελσίνκι με την τακτική πτήση των 11.40 και με άλλη πτήση των 21.40, που επίσης προγραμματίστηκε ειδικά προς τον σκοπό αυτόν. Ομοίως, ορισμένοι επιβάτες, όπως ο T. Lassooy –που είχαν εισιτήριο για την πτήση της 30ής Ιουλίου 2006 των 11.40 και που εμφανίσθηκαν κανονικά προς επιβίβαση– έφθασαν στο Ελσίνκι με την ειδική πτήση των 21.40.

Εκτιμώντας ότι η Finnair του είχε αρνηθεί την επιβίβαση, ο T. Lassooy άσκησε αγωγή ενώπιον των φινλανδικών δικαστηρίων με αίτημα να υποχρεωθεί η αεροπορική αυτή εταιρία να του καταβάλει την κατ' αποκοπήν αποζημίωση των 400 ευρώ που προβλέπει η σχετική ευρωπαϊκή ρύθμιση για τις ενδοκοινοτικές πτήσεις άνω των 1 500 χιλιομέτρων.

Το Korkein oikeus (ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο της Φινλανδίας), κρίνον σε τελευταίο βαθμό, διατηρεί αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία της εννοίας της «αρνήσεως επιβίβασης» και υποβάλλει στο Δικαστήριο σχετικά ερωτήματα.

Με τις σημερινές προτάσεις του ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot υπογραμμίζει, καταρχάς, ότι η έννοια της «αρνήσεως επιβίβασης» πρέπει να ερμηνευθεί ευρέως και δεν μπορεί να περιορίζεται στις περιπτώσεις των υπεράριθμων κρατήσεων. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει όχι μόνον από τις προπαρασκευαστικές εργασίες της εκδόσεως της ευρωπαϊκής ρυθμίσεως στον τομέα αυτό, αλλά επίσης από τον σκοπό που αυτή επιδιώκει, ήτοι τον σκοπό της εξασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών αεροπορικών μεταφορών.

Όμως, αν γινόταν δεκτό ότι η έννοια της αρνήσεως επιβίβασης καλύπτει μόνον τις περιπτώσεις υπεράριθμων κρατήσεων, τούτο θα είχε ως συνέπεια να στερούνται οι επιβάτες που βρίσκονται σε θέση όπως αυτή του T. Lassooy από κάθε προστασία. Πράγματι, η πτήση για την οποία είχε κράτηση ο T. Lassooy πραγματοποιήθηκε την προβλεπόμενη ώρα και ημέρα. Επομένως, αν γίνει δεκτό ότι δεν αντιτάχθηκε άρνηση επιβίβασης στον T. Lassooy, αυτός δεν θα μπορεί να επικαλεστεί ούτε τις εφαρμοστέες σε περίπτωση ακυρώσεως πτήσεως διατάξεις ούτε εκείνες περί καθυστερήσεως πτήσεως. Έτσι, δεν θα εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες που παρέχουν τη δυνατότητα να επωφεληθεί από τα προστατευτικά μέτρα έναντι των επιβατών αεροπορικών μεταφορών οι οποίοι υφίστανται σοβαρή αναστάτωση και ταλαιπωρία. Κατά συνέπεια, ο αερομεταφορέας δεν θα είναι υποχρεωμένος να του καταβάλει αποζημίωση για την προκληθείσα ζημία, αλλ' ούτε καν να του παράσχει βοήθεια, δηλαδή να καλύψει επί τόπου τις άμεσες ανάγκες του επιβάτη αυτού. Συνεπώς, ο τελευταίος εγκαταλείπεται στην τύχη του, πράγμα το οποίο θα ήταν εντελώς αντίθετο προς τον σκοπό της ευρωπαϊκής ρυθμίσεως, που είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας στους επιβάτες αεροπορικών μεταφορών. Επιπλέον, τούτο θα μπορούσε να έχει επίσης ως συνέπεια να παρακινήσει ορισμένους αερομεταφορείς να απεκδύονται των υποχρεώσεών τους, διότι θα ήταν εύκολο να προφασίζονται αναδιοργάνωση των πτήσεών τους ή κάθε άλλο λόγο εκτός των υπεράριθμων κρατήσεων για να αρνούνται την επιβίβαση σε επιβάτες και να αποφεύγουν να τους καταβάλλουν αποζημίωση ή να τους παρέχουν φροντίδα.

Στη συνέχεια, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι η «**άρνηση επιβίβασης**» **δεν μπορεί να δικαιολογείται από λόγους που συνδέονται με αναδιοργάνωση πτήσεων εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων**, όπως είναι μια απεργία στο αεροδρόμιο. Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η άρνηση επιβίβασης επιβατών **μπορεί να δικαιολογείται μόνον από λόγους που συνδέονται με την ατομική κατάσταση των επιβατών αυτών.**

Πράγματι, η **άρνηση επιβίβασης** είναι ένα **ατομικό μέτρο** που λαμβάνει ο αερομεταφορέας, κατά τρόπο αυθαίρετο, **έναντι επιβάτη ο οποίος, ωστόσο, πληροί όλους τους προβλεπόμενους όρους για να μπορέσει να επιβιβαστεί** στο αεροσκάφος. Το εν λόγω μέτρο δεν παύει να έχει αυθαίρετο χαρακτήρα παρά μόνον αν ο ίδιος ο επιβάτης είναι υπεύθυνος για κάποια παράβαση –για παράδειγμα προσκομίζοντας ανίσχυρα έγγραφα αποδείξεως ταυτότητας–, ή ακόμα αν με τη συμπεριφορά του θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια της πτήσεως ή/και άλλων επιβατών –για παράδειγμα όταν βρίσκεται σε κατάσταση μέθης ή βιαιοπραγεί. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο επιβάτης φέρει την ευθύνη για την απόφαση περί αρνήσεως επιβίβασης, οπότε αυτός δεν μπορεί να προβάλει καμία αξίωση αποζημιώσεως, ούτε να ζητήσει την παροχή φροντίδας. Αντιθέτως, η απόφαση περί αρνήσεως επιβίβασης η οποία στηρίζεται σε λόγους εντελώς άσχετους προς τον θιγόμενο επιβάτη δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να τον στερήσει από κάθε προστασία.

Εξάλλου, δεδομένου ότι η Finnair δεν ευθύνεται για την απεργία στο αεροδρόμιο της Βαρκελώνης, ο αερομεταφορέας αυτός –αν εκτιμά ότι δεν πρέπει να υποστεί τις συνέπειες της απεργίας αυτής– δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας του από τους υπεύθυνους σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

Η ερμηνεία αυτή δεν είναι αντίθετη προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, έστω και αν η κατάσταση του επιβάτη στον οποίο ο αερομεταφορέας αρνήθηκε την επιβίβαση, εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων, είναι ευνοϊκότερη έναντι εκείνης του επιβάτη του οποίου η πτήση ματαιώθηκε ή καθυστέρησε εξαιτίας τέτοιων περιστάσεων, καθόσον ο πρώτος δικαιούται αποζημίωση, όχι όμως ο δεύτερος. Η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιτάσσει να μην επιφυλάσσεται σε όμοιες καταστάσεις διαφορετική μεταχείριση ούτε σε διαφορετικές καταστάσεις όμοια μεταχείριση, εκτός εάν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς. Όμως, οι επιβάτες που είναι θύματα ματαιώσεως ή καθυστερήσεως πτήσεως δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση με τους επιβάτες στους οποίους ο αερομεταφορέας αρνήθηκε την επιβίβαση. Πράγματι, η μεν άρνηση επιβίβασης αφορά έναν ή περισσότερους επιβάτες, ενώ η περίπτωση ματαιώσεως ή καθυστερήσεως πτήσεως αφορά το σύνολο των επιβατών, οι οποίοι θίγονται όλοι με τον ίδιο τρόπο.

Επιπλέον, όταν η ακύρωση ή η καθυστέρηση πτήσεως οφείλεται σε εξαιρετικές περιστάσεις, ο αερομεταφορέας δεν υποχρεούται να καταβάλει την αποζημίωση που προβλέπει το δίκαιο της

Ένωσης, καθόσον αυτός ουδόλως μπορούσε να επηρεάσει τα σχετικά γεγονότα. Αντιθέτως, η κατάσταση είναι διαφορετική όταν αντιτάσσεται στον επιβάτη άρνηση επιβίβασης μετά από αναδιοργάνωση πτήσεων την οποία αποφάσισε ο αερομεταφορέας εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων. Με την απόφαση αυτή και μόνον ο αερομεταφορέας προκαλεί αναστάτωση και ταλαιπωρία σε έναν ή σε περισσότερους επιβάτες, επιλεγόμενους με εντελώς τυχαίο τρόπο. Για τον λόγο αυτόν, επειδή ο αερομεταφορέας φέρει την ευθύνη για την προκαλούμενη ζημία, εξακολουθεί να υφίσταται υποχρέωση αποζημιώσεως προκειμένου αυτός να αποθαρρύνεται να καταφεύγει σε τέτοιες πρακτικές και να προτιμά να ζητεί εθελοντές οι οποίοι δέχονται να παραιτηθούν από την κράτησή τους.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτυξέως τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582